

LA FORMACIÓ INICIAL DELS FUTURS AGENTS SOCIOEDUCATIUS DAVANT LA DIVERSITAT RELIGIOSA I CULTURAL

Anna Escofet
annaescofet@ub.edu

M. José Rubio
mjrubio@ub.edu

Montse Freixa
mfreixa@ub.edu

Ruth Vilà
ruth_vila@ub.edu

Introducción

Objetivos

Metodología

Resultados

Conclusión

Nuestra sociedad vive una realidad cultural diversa

Mapa de expresiones religiosas variado

A menudo la diversidad es percibida como una amenaza, un problema, con miedo a la pérdida de identidad

Reto para la educación y los futuros profesionales socioeducativos

Introducción

Objetivos

Metodología

Resultados

Conclusión

FASE 1. DETECCIÓN DE
NECESIDADES NORMATIVAS

FASE 2. DETECCIÓN DE
NECESIDADES SENTIDAS

FASE 3. DIAGNÓSTICO DE LAS
ACTITUDES DE LOS FUTUROS
AGENTES SOCIOEDUCATIVOS

FASE 4. PROPUESTAS PARA PROMOVER EL DIÁLOGO
INTERCULTURAL E INTERRELIGIOSO EN LA EDUCACIÓN

***“Gestionar la diversidad religiosa y
cultural en la educación desde el diálogo
intercultural e interreligioso”***

Direcció General d’Afers Religiosos – Generalitat de Catalunya (2014 RELIG 0019)

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Resultados de una investigación financiada por la Generalitat de Catalunya: *Gestionar la diversidad religiosa y cultural desde la educación. Los Futuros agentes socioeducativos*

Introducción

Objetivos

Metodología

Resultados

Conclusión

Analizar las actitudes que tienen los futuros agentes socioeducativos ante la diversidad religiosa, el diálogo intercultural y el papel de la educación.

Introducción

Objetivos

Metodología

Resultados

Conclusión

Método

- Encuesta

Participantes

**574 estudiantes
último curso**

- Pedagogía (22%), E. Primaria (43%), E. Infantil (16%), Educación Social (9%) y Trabajo Social (11%).
- UB (62%), URV (20%), UdL(14%), UdG (5%).
- Índice de respuesta del 22,5%.
Error de 0,037.

DIMENSIÓ	SUBDIMENSIÓ	ITEMS POSITIVS	ITEMS NEGATIUS	Items total	Alpha Crombach
La diversitat religiosa	1.1 Factors que afavoreixen / dificulten la diversitat religiosa	4, 5, 6, 9	7, 2, 8	7	0.752
	1.2 Discriminació: discriminació de certes religions com a font de conflicte, discriminació de la dona	11, 12, 13,	14, 15, 16	6	
	1.3 Presència a l'espai públic	1	18, 19, 17, 10, 3	6	
	TOTAL	8	11	19	
2. Diàleg intercultural i interreligiós	2.1 Concepte de religió i diàleg interreligiós	21, 22, 23, 24, 33, 34	20, 31, 32	9	0.771
	2.2 Elements que afavoreixen el diàleg interreligiós (concepcions sobre el diàleg interreligiós, fomentar valors compartits i el treball en xarxa, ...)	25, 27, 29	28, 30, 26	6	
	TOTAL	9	6	15	
El paper de l'educació	3.1 L'educació formal	36, 37, 39, 41, 42	35, 38, 43	8	0.851
	3.2 Altres agents socio-educatius	44, 49	40	3	
	3.3 La formació dels futurs agents socio-educatius a la Universitat	46, 47	45, 48	4	
	TOTAL	9	6	15	
TOTAL INSTRUMENT		26	23	49	0.906

INSTRUMENTO

Introducción

Objetivos

Metodología

Resultados

Conclusión

Universitat de Barcelona

Universitat de Barcelona					
Pedagogia					
Nº plans d'estudi analitzats	49	Nº plans d'estudi amb referències a la diversitat religiosa o cultural	6	Formació bàsica	3
				Obligatòries	1
				Optatives	2
Educació Social					
Nº plans d'estudi analitzats	25	Nº plans d'estudi amb referències a la diversitat religiosa o cultural	5	Formació bàsica	3
				Obligatòries	1
				Optatives	1
Treball social					
Nº plans d'estudi analitzats	43	Nº plans d'estudi amb referències a la diversitat religiosa o cultural	6	Formació bàsica	2
				Obligatòries	1
				Optatives	3
Mestre d'Educació Primària					
Nº plans d'estudi analitzats	36	Nº plans d'estudi amb referències a la diversitat religiosa o cultural	3	Formació bàsica	1
				Obligatòries	0
				Optatives menció	2
Mestre d'Educació Infantil					
Nº plans d'estudi analitzats	36	Nº plans d'estudi amb referències a la diversitat religiosa o cultural	3	Formació bàsica	1
				Obligatòries	0
				Optatives menció	2
TOTAL	189		23	Formació bàsica	10
				Obligatòries	3
				Optatives	10

Universitat de Girona					
Pedagogia					
Nº plans d'estudi analitzats	47	Nº plans d'estudi amb referències a la diversitat religiosa o cultural	2	Formació bàsica	2
				Obligatòries	0
				Optatives	0
Educació Social					
Nº plans d'estudi analitzats	39	Nº plans d'estudi amb referències a la diversitat religiosa o cultural	2	Formació bàsica	1
				Obligatòries	0
				Optatives	1
Treball social					
Nº plans d'estudi analitzats	43	Nº plans d'estudi amb referències a la diversitat religiosa o cultural	5	Formació bàsica	4
				obligatòries	1
				Optatives	0
Mestre d'Educació Primària					
Nº plans d'estudi analitzats	57	Nº plans d'estudi amb referències a la diversitat religiosa o cultural	1	Formació bàsica	1
				Obligatòries	0
				Optatives menció	0
Mestre d'Educació Infantil					
Nº plans d'estudi analitzats	133	Nº plans d'estudi amb referències a la diversitat religiosa o cultural	1	Formació bàsica	1
				Obligatòries	0
				Optatives menció	0
TOTAL	319		11	Formació bàsica	9
				Obligatòries	1
				Optatives	1

- Introducción
- Objetivos
- Metodología
- Resultados**
- Conclusión

- Introducción
- Objetivos
- Metodología
- Resultados**
- Conclusión

Universitat de Lleida

Universitat de Lleida					
Educació Social					
Nº plans d'estudi analitzats	49	Nº plans d'estudi amb referències a la diversitat religiosa o cultural	5	Formació bàsica	2
				Obligatòries	1
				Optatives	2
Treball Social					
Nº plans d'estudi analitzats	39	Nº plans d'estudi amb referències a la diversitat religiosa o cultural	5	Formació bàsica	3
				Obligatòries	2
				Optatives	0
Mestre d'Educació Primària					
Nº plans d'estudi analitzats	40	Nº plans d'estudi amb referències a la diversitat religiosa o cultural	5	Formació bàsica	1
				Obligatòries	0
				Optatives menció	4
Mestre d'Educació Infantil					
Nº plans d'estudi analitzats	35	Nº plans d'estudi amb referències a la diversitat religiosa o cultural	3	Formació bàsica	2
				Obligatòries	0
				Optatives menció	1
TOTAL	163		18	Formació bàsica	8
				Obligatòries	3
				Optatives	7

Introducción

Objetivos

Metodología

Resultados

Conclusión

Universitat Rovira i Virgili					
Pedagogia					
Nº plans d'estudi analitzats	28	Nº plans d'estudi amb referències a la diversitat religiosa o cultural	2	Formació bàsica	1
				Obligatòries	0
				Optatives	1
Educació Social					
Nº plans d'estudi analitzats	46	Nº plans d'estudi amb referències a la diversitat religiosa o cultural	5	Formació bàsica	1
				Obligatòries	4
				Optatives	0
Treball social					
Nº plans d'estudi analitzats	41	Nº plans d'estudi amb referències a la diversitat religiosa o cultural	4	Formació bàsica	2
				Obligatòries	2
				Optatives	0
Mestre d'Educació Primària					
Nº plans d'estudi analitzats	44	Nº plans d'estudi amb referències a la diversitat religiosa o cultural	3	Formació bàsica	1
				Obligatòries	0
				Optatives menció	2
Mestre d'Educació Infantil					
Nº plans d'estudi analitzats	44	Nº plans d'estudi amb referències a la diversitat religiosa o cultural	5	Formació bàsica	3
				Obligatòries	0
				Optatives menció	2
TOTAL	203		19	Formació bàsica	8
				Obligatòries	6
				Optatives	5

Introducción

Objetivos

Metodología

Resultados

Conclusión

- 84,8% chicas y 15% chicos.
- Media de edad en 23 años.
- Nacimiento en Catalunya (92,7%), el 4,7% en otras regiones de Espanya y 2,6% en otros paises.
- 60,7% se declaran no creyentes y el 39,3% creyentes.
- 17% opina que hay religiones mejores que otras.
79% opina que hay religiones más cerradas al diálogo interreligioso.

CARACTERÍSTICAS SOCIODEMOGRÁFICAS

Introducción

Objetivos

Metodología

Resultados

Conclusión

El 85% no ha estudiado ningún contenido de religión en la carrera

El 46% se ha formado en esta materia en otros espacios

49% han tenido experiencia en diversidad religiosa (p.e. Prácticas)

El 72% considera que no es suficiente la formación recibida para fomentar el dialogo interreligioso

El 74% considera relevante estar formado en este ámbito

- Introducción
- Objetivos
- Metodología
- Resultados**
- Conclusión

	N	Mínima teòrica	Intermitja teòrica	Màxima teòrica	Mitja empírica	Desv. típ. empírica
dim1.1	574				25,1742	3,88683
dim1.2	574				21,5470	3,53053
dim1.3	574				21,2596	4,16508
Total Escala 1	574	19	57	95	67,9808	9,35594
dim2.1	573				34,6283	5,65033
dim2.2	574				21,2160	3,36007
Total Escala 2	573	15	45	75	55,8412	8,06232
dim3.1	574				27,1864	5,29497
dim3.2	573				10,7853	2,63403
dim3.3	574				13,3084	3,59620
Total Escala 3	573	15	45	75	51,2583	10,22798

- La UB destaca con actitudes más favorables.
- Grados de Educación Social y Trabajo Social tienen actitudes más favorables respecto a Pedagogía y Formación del Profesorado
- Los que han tenido experiencias en diversidad cultural es más favorable a la diversidad cultural.

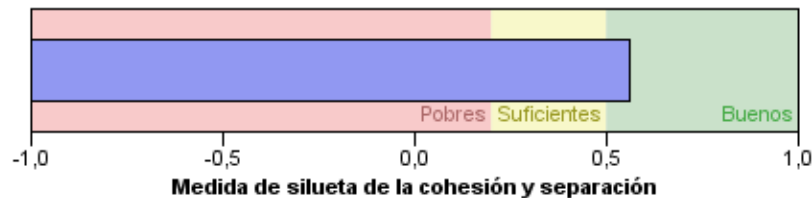

- Introducción
- Objetivos
- Metodología
- Resultados**
- Conclusión

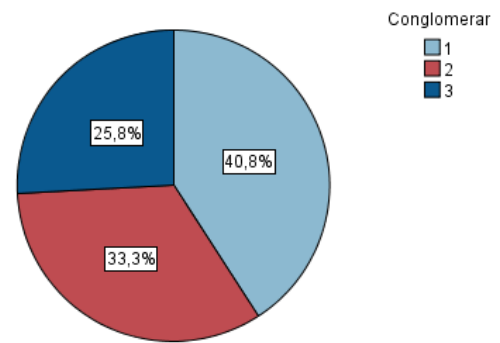
Resumen del modelo

Algoritmo	Dos fases
Características de entrada	5
Agrupaciones	3

Calidad de conglomerados

Tamaños de conglomerados

Tamaño del conglomerado más pequeño	148 (25,8%)
Tamaño del conglomerado más grande	234 (40,8%)
Cociente de tamaños: Del conglomerado de mayor tamaño al de menor tamaño	1,58

ACTITUD MÁS FAVORABLE (41%):

Considera relevante estar formado en diversidad religiosa y cultural, que ha tenido experiencias de este tipo, y que tiene las puntuaciones más elevadas en las tres escalas.

ACTITUD MODERADA (33%):

Considera relevante estar formado, però no ha tenido experiencias.

ACTITUD MENOS FAVORABLE (26%):

Considera que no es relevante estar formado en diversidad religiosa y cultural. Algunos con y sin experiencias. Puntuacions más bajas en las escalas.

Introducción

Objetivos

Metodología

Resultados

Conclusión

- Las puntuaciones obtenidas en la escala son moderadamente altas por parte de los estudiantes. La realidad territorial de Barcelona, con mayor proximidad a la diversidad religiosa y cultural, y las numerosas iniciativas de entidades favorecen la mejor actitud del alumnado.
- La escasa presencia de contenidos y competencias específicas en materia de diversidad cultural y religiosa en la formación universitaria puede ser uno de los factores explicativos de estos resultados (en consonancia con la opinión de los expertos): las experiencias en diversidad religiosa y cultural del alumnado ha favorecido mejores actitudes.

MOLTES GRÀCIES